

عنوان مقاله:

سنجش و ارزیابی شاخص های موثر بر ارتقاء تاب آوری بهره برداران مرتع در مناطق خشک (منطقه مورد مطالعه: روستای حق الخواجه، شهرستان میامی، استان سمنان)

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 25، شماره 3 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

لیلا عوض پور - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مرتع داری، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران

مهدی قربانی - دانشیار، گروه احیاء مناطق خشک و کوهستانی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

رضا عرفانزاده - دانشیار، گروه مرتع داری، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران

خلاصه مقاله:

چکیده در شرایطی که بحران و عدم قطعیت در حال رشد می باشد، تاب آوری به عنوان مفهوم مواجهه با اختلالات و تغییرات معرفی می شود. در واقع هدف رویکرد تاب آوری، کاهش میزان آسیب پذیری افراد در مواجهه با بحران پیش رو می باشد. هدف اصلی این مقاله سنجش و ارزیابی شاخص های موثر بر ارتقاء تاب آوری بهره برداران در مواجهه با تخریب مرتع در سطح روستای حق الخواجه از توابع شهرستان میامی استان سمنان می باشد. روش تحقیق توصیفی- تحلیلی است و حجم نمونه در تحقیق، طبق جدول مورگان، ۲۴ نفر از بهره برداران مرتع برآورد شده است. در این راستا پس از مروری بر متون نظری و حاکم بر تاب آوری، با استفاده از معیارها و شاخص ها در ابعاد مختلف اجتماعی- فرهنگی، انسانی، اقتصادی، نهادی، فیزیکی و طبیعی، میزان تاب آوری بهره برداران در مواجهه با تخریب مرتع از طریق پرسشنامه تاب آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS سنجش شده است. نتایج یافته ها حاکی از آن است که میانگین تاب آوری بهره برداران مرتع روستای حق الخواجه ۲۱/۲ است که نشان می دهد بهره برداران مرتع این روستا از لحاظ تاب آوری از میزان متوسط پایین تر بوده و در وضعیت نامساعدی هستند. همچنین نتایج حاصل از سنجش ضریب تاثیر هر یک از مولفه های شش گانه بر ارتقاء تاب آوری بهره برداران مرتع بیانگر آن است که، بعد انسانی بیشترین اثرگذاری را بر تاب آوری داشته و جامعه بهره بردار مرتع از نظر بعد انسانی موثر بر تاب آوری وضعیت مناسب تری داشته (ضریب تاثیر ۰/۶۶۲) ولی بعد فیزیکی کمترین اثرگذاری بر تاب آوری را داشته (ضریب تاثیر ۰/۱۰۸) و بهره برداران مرتع روستای حق الخواجه از نظر تاب آوری فیزیکی وضعیت نامناسب تری دارند، بنابراین ضروری است در برنامه ریزی ها و تخصیص منابع به ارتقا و بهبود وضعیت تاب آوری بهره برداران مرتع روستای حق الخواجه توجه ویژه ای شود.

کلمات کلیدی:

تاب آوری، بهره برداران مرتع، تخریب مرتع، روستای حق الخواجه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1631209>

